

Міністерство освіти і науки України
Таврійський державний агротехнологічний університет (Україна)
ННЦ «Інститут аграрної економіки» (Україна)
Білоруська державна орденів Жовтневої революції та Трудового Червоного Прапора
сільськогосподарська академія (Білорусь)
Казахський національний аграрний університет (Казахстан)
Державний вищий навчальний заклад
ім. проф. Станіслава Тарновського в Тарнобжегу (Польща)
Вармінсько-Мазурський університет в Ольштині (Польща)
Ташкентський державний аграрний університет (Узбекистан)
Дніпровський державний аграрно-економічний університет (Україна)
Запорізький національний університет (Україна)
ВП НУБІП «Бережанський агротехнічний інститут» (Україна)

ТЕЗИ

МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ «СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ ТА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ»

Мелітополь 2018

Міністерство освіти і науки України
Таврійський державний агротехнологічний університет (Україна)
ННЦ «Інститут аграрної економіки» (Україна)
Білоруська державна орденів Жовтневої революції та Трудового Червоного
Прапора сільськогосподарська академія (Білорусь)
Казахський національний аграрний університет (Казахстан)
Державний вищий навчальний заклад
ім. проф. Станіслава Тарновського в Тарнобжегу (Польща)
Вармінсько-Мазурський університет в Ольштині (Польща)
Ташкентський державний аграрний університет (Узбекистан)
Дніпровський державний аграрно-економічний університет (Україна)
Запорізький національний університет (Україна)
ВП НУБІП «Бережанський агротехнічний інститут» (Україна)

**ТЕЗИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ
РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ
ТА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ**

Конференція присвячується 25-річчю факультету економіки та бізнесу
Таврійського державного агротехнологічного університету

14 - 15 червня 2018 року

Мелітополь
Видавничий будинок
Мелітопольської міської друкарні
2018

УДК [658+332](063)
Т 13

**Рекомендовано до друку
Вченою радою Таврійського державного
агротехнологічного університету
(Протокол № 11 від 26 червня 2018 р.)**

Т 13 Тези міжнародної науково-практичної конференції «Соціально-економічні проблеми розвитку бізнесу та місцевого самоврядування»: зб. матер. конференц. – Мелітополь: Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні, 2018. – 455 с.

ISBN 978-966-197-558-2

У матеріалах конференції розглянуто актуальні фінансово-економічні та управлінські проблеми розвитку підприємництва та місцевого самоврядування. Досліджено чинники формування підприємницького середовища, засади ефективної системи менеджменту, умови фінансового забезпечення розвитку агробізнесу та сільських територій. Висвітлено маркетингові стратегії розвитку підприємств, облік, аналіз та інвестиції в агробізнесі.

Матеріали друкуються в авторській редакції.

Редакційна колегія: Синяєва Л.В. (відп. ред.), д.е.н., проф.; Яворська Т.І., д.е.н., проф.; Нестеренко С.А., д.е.н., проф.; Кальченко С.В., д.е.н., доц.; Трусова Н.В., д.е.н., проф.; Легеза Д.Г., д.е.н., доц.; Ілляшенко К.В., к.е.н., доц.; Карман С.В., к.е.н., доц.; Прус Ю.О., к.е.н., доц.; Яцух О.О., к.е.н., доц.

УДК 338.432 (477)

ISBN 978-966-197-558-2

©Таврійський державний агротехнологічний університет, 2018

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1

Формування та ефективний розвиток підприємництва

Андрєєва Л.О.

МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ТОВАРНОЇ ПОЛІТИКИ У ПІДПРИЄМНИЦТВІ	15
---	----

Андрющенко І.С., Ставерська Т.О.

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ	17
---	----

Антощенкова В.В., Антощенков Р.В.

ГЕНЕЗИС ЕКОНОМІЧНОГО ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ТА ПЕРЕРОБНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ	19
--	----

Бобловський О.Ю.

РОЛЬ БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ В ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	22
---	----

Божко М.В.

ВПЛИВ РІВНЯ УРОЖАЙНОСТІ НА ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРИ ВИРОБНИЦТВІ ОКРЕМИХ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР	25
--	----

Болтянська Л.О.

ОСНОВНІ ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ ПРОПОЗИЦІЇ НА РИНКУ ПЛОДІВ	28
---	----

Васильєв С.В.

ПРОБЛЕМИ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ	31
--	----

Васильчак С.В., Галаченко О.О.

РЕГІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА РОЗВИТКУ СФЕРИ САНАТОРНО-КУРОРТНИХ ПОСЛУГ В КОНТЕКСТІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ	33
--	----

Вініченко І.І.

ФОРМУВАННЯ СТІЙКОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА	36
---	----

Власюк Ю.О.

БАГАТОКРИТЕРІАЛЬНА ЗАДАЧА ПІДТРИМКИ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ ПРИ ВИБОРІ ПОСТАЧАЛЬНИКІВ	39
--	----

Гончаренко С. І.

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ВИРОБНИЦТВА БЮГАЗУ АГРАРНИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ УКРАЇНИ	42
--	----

Городко М.В.

ФОРМУВАННЯ ЛОГІСТИЧНОЇ СИСТЕМИ ПІДПРИЄМСТВА	45
---	----

Греськів О.Б.

РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ЗМІН	48
---	----

Грицаєнко Г.І.

СОЦІАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ У СІЛЬСЬКИЙ МІСЦЕВОСТІ	50
---	----

Грицаєнко М.І.

ФОРМУВАННЯ ТРАНСАКЦІЙНИХ ВИТРАТ У СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ	53
---	----

Есполов Т.И., Керимова У.К., Казыбаева М.Н.	
КЛЮЧЕВЫЕ ПРОБЛЕМЫ ПО УПРАВЛЕНИЮ ВОДНЫМИ РЕСУРСАМИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН	56
Завадських Г.М.	
СТАН БІРЖОВОГО РИНКУ В УКРАЇНІ	59
Заволока Ю.М., Івко А.В.	
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ	61
Керимова У.К., Есенгазієва С.К., Иматаева А.Е.	
ПРИОРИТЕТНІ НАПРАВЛЕННЯ РОЗВИТКУ АПК В КАЗАХСТАНІ	65
Крючкова Ж.В.	
ЧИННИКИ ВПЛИВУ НА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	68
Крючок С.І.	
ІСТОРИЧНІ ФОРМИ РОЗВИТКУ КОНКУРЕНЦІЇ	71
Лишенко М.О., Устїк Т.В.	
ФАКТОРИ ВНУТРІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ТА ЇХ ВПЛИВ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ НА ЗЕРНОВОМУ РИНКУ	74
Лозиченко О.М.	
ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КІЛЬКІСНИХ І ЯКІСНИХ ПАРАМЕТРІВ ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	77
Лук'янова М.М.	
ОСОБЛИВОСТІ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА	79
Мойсеєнко І.П., Ревак І.О.	
МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ АНАЛІЗУ ПАРАМЕТРІВ СОЦІАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА ТА СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМНИЦТВА РЕГІОНУ	81
Муж П.О., Силкін О.С.	
ДОСЛІДЖЕННЯ СУТНОСТІ ТА СКЛАДОВИХ КАТЕГОРІЙ «ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВА»	84
Музика П.М., Грабовський Р.С., Тучак-Петраш Н.В.	
ОРЕНДНІ ВІДНОСИНИ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ	86
Олександренко Н.О., Жмайлова О.Г.	
РОЛЬ ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ МОДЕЛІ СІМЕЙНОГО БІЗНЕСУ	88
Педченко Г.П.	
ЗОВНІШНІ ТА ВНУТРІШНІ ФАКТОРИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЗАПОРІЗЬКІЙ ОБЛАСТІ	90
Петрига О.М.	
ІНТЕНСИФІКАЦІЯ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ УГІДЬ В СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	93
Полегенька М.А.	
ПІДВИЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ ПТАХІВНИЦТВА	96

Помазан Л.М.	
ФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВА	98
Саидов М.Х., Ашурметова Н.А.	
ПРЕДПОСЫЛКИ РАЗВИТИЯ АКТИВНОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА В УЗБЕКИСТАНЕ	101
Сафронська І.М.	
ФАКТОРИ ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	104
Сидоров І.П.	
ОЦІНЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	106
Сітковська А.О.	
ВИБІР ІННОВАЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА	109
Слюсарева Л.В., Бабицька О.О.	
РОЛЬ ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО СЕРЕДОВИЩА У РОЗВИТКУ МАЛОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ	111
Тебенко В.М.	
ПРОБЛЕМИ ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ВНУТРІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ ...	114
Ткаліч О.В.	
ШЛЯХИ ЗНИЖЕННЯ РЕСУРСОМІСТКОСТІ ПРОДУКЦІЇ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	117
Троханяк О.С.	
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА ВАЖЛИВІСТЬ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА	119
Череп О.Г.	
ОЦІНЮВАННЯ СУЧАСНОГО СТАНУ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ	121
Шутько Т.І.	
ЛОГІСТИЧНИЙ АУТСОРСИНГ ЯК МЕТОД УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	123
Яворська Т.І., Щербак В. В.	
ФАКТОРИ ТА ПЕРЕШКОДИ ДЛЯ РОЗВИТКУ МАЛОГО БІЗНЕСУ	126

СЕКЦІЯ 2

Теоретичні та практичні засади ефективної системи менеджменту

Агеєва І.В.	
САМОМЕНЕДЖМЕНТ ЯК ТЕХНОЛОГІЯ САМОРОЗВИТКУ МЕНЕДЖЕРА	129
Бочарова Н.О.	
СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ РЕКРУТИНГОМ ПЕРСОНАЛУ	131
Васильківський Д.М.	
КОРПОРАТИВНЕ УПРАВЛІННЯ ПРОМИСЛОВИМИ ХОЛДИНГАМИ	133
Горошанська О.О., Кащенко Н.Б., Маккі Л.М.	
СУТНІСТЬ ТА СТРУКТУРНІ КОМПОНЕНТИ ФІНАНСОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА	136

Гудзинський О.Д.	
МЕТОДОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ МЕНЕДЖМЕНТУ СИНЕРГЕТИЧНОГО СПРЯМУВАННЯ	138
Дубовик С.Г.	
СОЦІАЛЬНА ЕФЕКТИВНІСТЬ МЕНЕДЖМЕНТУ У ВИЗНАЧЕННІ ЕФЕКТИВНОСТІ МЕНЕДЖМЕНТУ ОРГАНІЗАЦІЙ	140
Єфіменко Л.М.	
РОЛЬ ЕТИКИ БІЗНЕСУ В УПРАВЛІННІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ	143
Живко З.Б., Живко М.О., Музика С.Н.	
ПРОБЛЕМАТИКА РЕЙДЕРСТВА В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ	146
Зіновська С.І.	
ХАРАКТЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ ТРУДОВИМ КОЛЕКТИВОМ ПІДПРИЄМСТВ	149
Кочетков О.В.	
ПРИНЦИПИ І ЗАВДАННЯ ПРОЦЕСУ УПРАВЛІННЯ КАПІТАЛІЗАЦІЄЮ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	151
Кочетков Ю.О.	
УПРАВЛІННЯ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯМ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬ- КИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	154
Кравець О.В.	
ЗАСТОСУВАННЯ ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНИХ МЕТОДІВ У МЕНЕДЖМЕНТІ АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА	157
Ксенофонотова М.М., Полятикіна Л.І.	
МЕНЕДЖМЕНТ КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ	159
Мартинова Л.В., Мартинов А.А.	
ОСОБЛИВОСТІ СТРАТЕГІЧНОГО ПОЛЯ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ЗЕРНОПРОДУКТОВОГО ПІДКОМПЛЕКСУ	161
Михайлова Л.І.	
ПЛАНУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ	164
Назарова О.П.	
СРАВНИТЕЛЬНАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА ПРОГРАММНЫХ ПАКЕТОВ СТАТИСТИЧЕСКОГО АНАЛИЗА	167
Нестеренко С.А.	
УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЗАСОБИ ЇХ ЗМЕНШЕННЯ	169
Нечипоренко К.В.	
ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ТРАНСПОРТНОЇ ЛОГІСТИКИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ОБСЛУГОВУЮЧИХ КООПЕРАТИВІВ .	171
Нікітін А.В.	
АНАЛІЗ МАТЕМАТИЧНОЇ МОДЕЛІ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БОРОТЬБИ З УРАХУВАННЯМ ЗОВНІШНЬОГО ІМПУЛЬСНОГО ВПЛИВУ	174
Омельчук Л.В.	
КЛАСИФІКАЦІЯ РИЗИКІВ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ ТА МЕТОДИ ЇХ ОЦІНЮВАННЯ	177

Ортіна Г.В. МОДЕРНІЗАЦІЙНИЙ ПІДХІД У ПРОЦЕСІ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ АНТИКРИЗОВОГО РОЗВИТКУ РЕАЛЬНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ	180
Охріменко І.В. АНАЛІЗ АГРАРНОГО РИНКУ ЯК ЕЛЕМЕНТ СИСТЕМИ МАКРОЕКОНОМІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ	183
Охрименко Т.В. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧЕСКИЕ ФАКТОРЫ МОНЕТАРНОГО ПОВЕДЕНИЯ УКРАИНЦЕВ И ИХ ОТРАЖЕНИЕ В ЯЗЫКЕ	186
Пеняк Ю.С., Сургай Д.А. НАПРЯМИ СТАБІЛІЗАЦІЇ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА	189
Петрович Э. А. КАДРОВЫЙ ПОТЕНЦИАЛ БЕЛОРУССКОГО СЕЛА	192
Плотніченко С.Р. ЗВ'ЯЗКИ З ГРОМАДСЬКІСТЮ, ЯК ПОЗИТИВНИЙ ІМІДЖ ПІДПРИЄМСТВА	194
Редько Л.І. ЧИННИКИ ВПЛИВУ АДМІНРЕСУРСУ НА СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ	196
Розуменко С.М. МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ ТА ЙОГО РОЛЬ У ДЕРЖАВНОМУ УПРАВЛІННІ	199
Савченко О.С., Гончаренко О.М., Строченко Н.І. СТАЛІЙ РОЗВИТОК СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ	201
Синяєва Л.В. МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ЯКОСТІ ЖИТТЯ НАСЕЛЕННЯ .	203
Славіна Н.А., Лаврук О.С. КРАУДСОРСІНГ В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ	205
Судомир С.М. ФОРМУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВ	208
Сурженко Н.В. МЕНЕДЖМЕНТ РИНКУ СОКУ	211
Томаневич Л.М. ІННОВАЦІЙНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ МОДЕЛІ СОЦІАЛЬНО- ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ	213
Тринько Р.І., Стадник М.Є., Кухарська Л.В. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА ТА ЗМІЦНЕННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ	216
Федічева К.Ю. КОНТРОЛІНГ В ЕФЕКТИВНІЙ УПРАВЛІНСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ	219
Шевчук О.Ю. ОСОБЛИВОСТІ РОЗРОБКИ СТРАТЕГІЙ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	222

Ярчук А.В.	
ВПЛИВ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ НА ЯКІСТЬ ЖИТТЯ НАСЕЛЕННЯ	225

СЕКЦІЯ 3

Пріоритетні напрями розвитку внутрішнього та зовнішнього секторів економіки

Бакина Т.В.	
ТВОРЧЕСКИЕ СПОСОБНОСТИ КАК ФАКТОР ИННОВАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ ПРЕДПРИЯТИЯ	228
Brodzińska K.	
POLICY OF GREENING OF THE ECONOMY IN POLAND	231
Васильченко О.О.	
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЦІНИ НА ПРОДУКЦІЮ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА	234
Головко Р.А.	
СУЧАСНИЙ СТАН СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ КООПЕРАЦІЇ В УКРАЇНІ	237
Гончаренко О.В., Теслюк Ю.В.	
ІНСТИТУЦІОНАЛІЗАЦІЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В АГРАРНІЙ СФЕРІ ЕКОНОМІКИ	240
Демко В.С.	
ЗАКОНОДАВЧЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ СІЛЬСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ	242
Єкель Г.В., Самойлик Ю.В.	
ПРІОРИТЕТИ ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ ПРОДУКЦІЇ	246
Житник Т.П.	
ВПЛИВ КЛАСТЕРНОГО ПІДХОДУ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ АГРО- ВИРОБНИЦТВА НА ТЕМПИ ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО СЕЛА	249
Захарченко О.Г.	
ПРИНЦИПИ РОЗВИТКУ ЕКСПОРТНОГО ПОТЕНЦІАЛУ	253
Збарський В.К.	
КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ	255
Кальченко С.В.	
КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ СЕЛЯНСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ НА ПРИНЦИПАХ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ	257
Карман С.В., Приступа Т.С.	
ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	259
Кафлевська С.Г.	
ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ	261
Кібенко К.А.	
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СЕЛЯНСЬКИХ ДОМОГОСПОДАРСТВ	264

Кордзая Н.Р., Єгоров Б.В.	
ВПЛИВ СТАНУ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ НА ПРОДОВОЛЬЧУ БЕЗПЕКУ УКРАЇНИ	265
Краснодєд Т.Л.	
ПЕРСПЕКТИВИ УКРАЇНИ НА СВІТОВОМУ РИНКУ МОЛОЧНИХ ДЕСЕРТІВ	268
Красняк О.П.	
РИНОК ЦУКРУ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	271
Кукіна Н.В.	
АНАЛІЗ КОН'ЮНКТУРИ РИНКУ МЕДУ	273
Матвієнко Г.А.	
АСИМЕТРІЯ ДОХОДІВ НАСЕЛЕННЯ ЯК ЗАГРОЗА ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	276
Михальчишина Л.Г.	
ВІТЧИЗНЯНИЙ РИНОК ЦІННИХ ПАПЕРІВ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЙОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ	278
Ніколаєвич О.В.	
ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ МАЛИХ ФОРМ АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА	281
Онегіна В.М.	
ЕКСПОРТНА ОРІЄНТАЦІЯ ТА ОПЛАТА ПРАЦІ Й ПРИБУТКИ У СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ В УКРАЇНІ	282
Попова І.А., Странчук С.І.	
СКЛАДОВІ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ МІЖРЕГІОНАЛЬНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА	285
Попова Т.В.	
ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТОК ЕКСПОРТНОГО ПОТЕНЦІАЛУ РИНКУ ОВОЧЕВОЇ ПРОДУКЦІЇ	288
Почерніна Н.В.	
ЗАОЦАДЖЕННЯ ДОМОГОСПОДАРСТВ ЯК ОБ'ЄКТ МАКРОЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ	290
Рудик В.К.	
ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СУЧАСНОГО ЕТАПУ ПЕНСІЙНОЇ РЕФОРМИ В УКРАЇНІ	292
Синявіна Ю.В., Василенко А.О.	
СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ЕКСПОРТУ УКРАЇНСЬКОГО М'ЯСА ПТИЦІ ...	295
Сідненко М.В., Попович М.І.	
ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ	298
Cherep A.V.	
ENTERPRISE AS A BASIC ECONOMIC UNIT OF MACROECONOMICS	300

СЕКЦІЯ 4

Фінансове забезпечення розвитку агробізнесу та сільських територій	
Аблязова Е.З.	
МЕХАНІЗМ АДМІНІСТРУВАННЯ ПОДАТКУ НА НЕРУХОМЕ МАЙНО, ВІДМІННЕ ВІД ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ З ФІЗИЧНИХ ОСІБ ..	303

Бабан Т.О.

ДЕРЖАВНА БЮДЖЕТНА ПІДТРИМКА, ЯК ФАКТОР РОЗВИТКУ ЕКСПОРТНОГО ПОТЕНЦІАЛУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ 306

Геєнко М.М., Степаненко О.В.

ФІНАНСОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ РОЗВИТКУ КОСІВЩИНСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ 309

Гученко П.В., Жмайлова О.Г

ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДИЧНИХ ПІДХОДІВ ОЦІНЮВАННЯ ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД У СУМСЬКОМУ РЕГІОНІ 311

Демченко І.В.

ЕКСПОРТНИЙ ПОТЕНЦІАЛ АГРАРНОЇ СФЕРИ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ 314

Зарицька Н.П., Онищенко Н.В.

ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ: СТАН, ОБСЯГИ, ДИНАМІКА 316

Захарова Н.Ю.

ВАЖЕЛІ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ПІДПРИЄМСТВ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ 319

Козут І.А.

ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ: ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ .. 321

Колос З.В.

ФІНАНСОВО-КРЕДИТНИЙ МЕХАНІЗМ У РОЗВИТКУ АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА 323

Косторной С.В.

ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ СПРОЩЕНОЇ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИМИ ТОВАРОВИРОБНИКАМИ 326

Маслак Н.Г.

СУБВЕНЦІЯ З ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ МІСЦЕВИМ БЮДЖЕТАМ НА ФОРМУВАННЯ ІНФРАСТРУКТУРИ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ 328

Негода Ю.В., Титарчук І.М.

ДЕРЖАВНА ФІНАНСОВА ПІДТРИМКА МІСЦЕВОГО РОЗВИТКУ 331

Олейнікова Л.Г.

МОБІЛІЗАЦІЯ РЕЗЕРВІВ НА ОСНОВІ СПРИЯННЯ ДОБРОВІЛЬНІЙ СПЛАТИ ПОДАТКІВ 334

Осипенко С.О.

ПРОБЛЕМИ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УМОВАХ ПОСИЛЕННЯ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ВЛАДИ 337

Радченко Н.Г.

ЗАКОНОДАВЧЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕФОРМ У БАНКІВСЬКОМУ СЕКТОРІ 339

Рубцова Н.М.	
СТРАХУВАННЯ МАЙБУТНЬОГО ВРОЖАЮ	
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР ПРИ УКЛАДАННІ	
ФОРВАРДНОГО КОНТРАКТУ	343
Сизоненко О.В.	
ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ СПРОМОЖНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ	
ГРОМАД В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ..	346
Синчак В.П., Ярмоленко Ю.Ю.	
ПРОБЛЕМИ ДЕКЛАРУВАННЯ БЮДЖЕТНОГО ВІДШКОДУВАННЯ	
ПДВ В РАХУНОК ЗОБОВ'ЯЗАНЬ СІЛЬГОСППІДПРИЄМСТВ ПЕРЕД	
ДЕРЖАВНИМ БЮДЖЕТОМ	349
Стасіневич С.А., Виноградня М.М.	
РИНОК ЦІННИХ ПАПЕРІВ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАЛУЧЕННЯ	
ІНВЕСТИЦІЙ ДЛЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ	352
Строченко Н.І., Жмайлова О.Г.	
СУБВЕНЦІЯ З ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ ЯК ДЖЕРЕЛО	
ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ НА РОЗВИТОК	
ІНФРАСТРУКТУРИ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД	354
Терещенко С.І.	
ВПРОВАДЖЕННЯ БЮДЖЕТУ УЧАСТІ ДЛЯ РОЗВИТКУ	
ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД	357
Шибасєва Н.В.	
ПРОГРАМУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЙНО-	
ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ РЕГУЛЯТОРНОЇ ПОЛІТИКИ В	
АГРАРНІЙ СФЕРІ	361
Шиян Д.В., Гончарова К.І.	
ОКРЕМІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ПРИБУТКУ ПРИ ВИРОБНИЦТВІ	
СОНЯШНИКУ В СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ	364
Яцух О.О.	
ПРОБЛЕМИ ЗАЛУЧЕННЯ ДОДАТКОВОГО КАПІТАЛУ В	
ГОСПОДАРСЬКУ ДІЯЛЬНІСТЬ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ	
АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ	367

СЕКЦІЯ 5

Облік, аналіз податкове адміністрування та інвестиції в агробізнесі

Баранік О.О.	
ЗНАННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ – ПЕРЕДУМОВА БЕЗПЕКИ	
БІЗНЕСУ	370
Безверхня Ю.В.	
РОЛЬ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ В ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ...	372
Воронянська О.В.	
АНАЛІЗ ФОРМУВАННЯ ПРИБУТКОВОСТІ КЛІЄНТІВ	374
Голуб Н.О.	
ОБЛІК НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ	376
Гордієнко М.І., Радченко О.В.	
СУТТЄВІСТЬ ТА ЇЇ ЗАСТОСУВАННЯ В ПРАКТИЦІ	378

Dovzhuk O.O.	
FEATURES OF THE TAXATION SYSTEM IN AGRICULTURE IN THE EU	381
Жук В.М.	
ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНІ МЕТОДИ ВИЯВЛЕННЯ РИЗИКІВ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	383
Жук В.М., Трачова Д.М.	
КОНЦЕПЦІЯ ОБЛІКОВО-ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АМОРТИЗАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ	386
Заглицька О.М.	
ПЕРЕВАГИ ТА ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ АДМІНІСТРУВАННЯ ЄДИНОГО СОЦІАЛЬНОГО ВНЕСКУ	389
Ілляшенко К.В.	
ПОРЯДОК ФОРМУВАННЯ ПОКАЗНИКІВ СТАТИСТИЧНОЇ ЗВІТНОСТІ	392
Ільїн В.Ю., Ільїна О.В.	
ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ: СУТНІСТЬ І ЗМІСТОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ	394
Костякова А.А.	
ОБЛІК І ЗВІТНІСТЬ У ФОРМУВАННІ ДІЄВОГО ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ	396
Котова С.О.	
РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПЛАНУВАННЯ ЗАХОДІВ ЕФЕКТИВНОГО ПРОВЕДЕННЯ АУДИТУ ВИТРАТ ТА ДОХОДІВ НА САДІВНИЦЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	399
Лещенко К.П., Сулима М.О.	
АНАЛІЗ ЗАБОРГОВАНOSTІ ЗА РОЗРАХУНКАМИ З БЮДЖЕТОМ ДЕРЖАВНОГО ФОНДУ СПРИЯННЯ МОЛОДІЖНОГО ЖИТЛОВОГО БУДІВНИЦТВА	402
Прус Ю.О.	
УДОСКОНАЛЕННЯ АНАЛІЗУ СТІЙКОСТІ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	404
Сахно Л.А.	
КОНЦЕПЦІЯ САНАЦІЙНОГО АУДИТУ	406
Сокіл О.Г.	
АНАЛІЗ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ ПРОДУКЦІЇ ВИРОБЛЕНОЇ ЗА УМОВ ВИКОРИСТАННЯ ЕНЕРГОЗБЕРІГАЮЧИХ ТА ЕКО-ТЕХНОЛОГІЙ ...	409
Томчук О.Ф., Томчук В.В.	
ОБЛІК ТА АНАЛІЗ ЯК СКЛАДОВА УПРАВЛІННЯ ОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ ПІДПРИЄМСТВА	412
Трусова Н.В., Терещенко М.А.	
АНТИКРИЗОВЕ ФІНАНСОВЕ УПРАВЛІННЯ САНАЦІЙНОЮ СПРОМОЖНІСТЮ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	415
Цап В.Д.	
УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ З ВРАХУВАННЯМ ЗМІН МЕТОДИКИ РОЗРАХУНКУ НОРМАТИВНОЇ ГРОШОВОЇ ОЦІНКИ ЗЕМЛІ	418

СЕКЦІЯ 6

Маркетингова стратегія розвитку підприємств АПК

Арестенко Т.В., Арестенко В.В.

АНАЛІЗ РОЗВИТКУ РЕКЛАМНОГО РИНКУ УКРАЇНИ 421

Білоткач І.А.

ІНСТИТУЦІОНАЛЬНІ УМОВИ РОЗВИТКУ РИНКУ ОРГАНІЧНОЇ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ НА СВІТОВИХ
КОНТИНЕНТАХ 424

Брітченко І.Г., Серських Н.С.

КОНЦЕПЦІЯ МАРКЕТИНГУ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ 427

Вертегел С.Я.

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО МАРКЕТИНГУ 429

Колокольчикова І.В.

МАРКЕТИНГОВІ ПОСЛУГИ ЯК ОБ'ЄКТ ПРОДАЖУ В ГАЛУЗІ
САДІВНИЦТВА 433

Коноваленко А.С.

ВПЛИВ БРЕНДУ НА ПОВЕДІНКУ СПОЖИВАЧА 436

Куліш Т.В.

МАРКЕТИНГОВЕ ДОСЛІДЖЕННЯ МАКРОСЕРЕДОВИЩА РИНКУ
МОЛОКА ТА МОЛОЧНИХ ПРОДУКТІВ 438

Legeza D., Yessengaziyeva S., Adilov S., Britchenko I.

COMPETITIVE POSITIONS OF EASTERN EUROPE AND CENTRAL
ASIA COUNTRIES AT THE WORLD WHEAT MARKET 441

Музика П.М., Гарвас Г.Д.

МАРКЕТИНГОВИЙ СУПРОВІД ОБІГУ ВЕТЕРИНАРНИХ ПРЕПАРАТІВ
НА РИНКУ ПРОДУКЦІЇ ДЛЯ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ 444

Шквиря Н.О.

МАРКЕТИНГОВЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ПОВЕДІНКИ СПОЖИВАЧІВ НА
РИНКУ КОНДИТЕРСЬКИХ ВИРОБІВ 446

Кухар Р.Б., Єлейко О. І., Мотько Н.Р., Степанюк О.І.

ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ТЕОРІЇ
МЕНЕДЖМЕНТУ ОРГАНІЗАЦІЙ 449

Лімаренко С.М.

УДОСКОНАЛЕННЯ МОТИВАЦІЙНОГ ПІДХОДУ ПІДВИЩЕННЯ
ЕФЕКТИВНОСТІ ФОРМУВАННЯ І ВИКОРИСТАННЯ
КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ 452

УДК 338.58

ФОРМУВАННЯ ТРАНСАКЦІЙНИХ ВИТРАТ У СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ

Грицаєнко М.І., к.е.н.

Таврійський державний агротехнічний університет

м. Мелітополь, Україна

Summary: *The calculation of transaction costs of agriculture through the amount of transaction costs of agricultural enterprises was made. It is concluded that an increase to certain limits of transaction costs will contribute to an increase in production efficiency.*

Keywords: *transaction costs of the industry, transaction costs of agriculture, transaction costs of the agricultural enterprise*

Постановка проблеми. Розширення масштабів обміну неминує призводить до зростання абсолютної величини трансакційних витрат, від яких залежить ефективність взаємовідносин між суб'єктами господарської системи

(економічними агентами) в процесі їхньої господарської діяльності. Звідси впливає нагальна потреба розгляду питання ролі і значення трансакційних витрат у сучасній економіці.

Виклад основних матеріалів дослідження. Трансакційні витрати доцільно розглядати як такі, що збільшують ціну товару, не змінюючи його споживчої вартості, та виникають внаслідок взаємодії підприємств з іншими суб'єктами інституційного середовища.

На жаль, значна частка трансакційних витрат не підлягає прямому вимірюванню, тому що носить неформальний характер і не відображається у звітах та угодах. Так, Д. Норт відмічав, що «трансакційні витрати – найбільш очевидна властивість інституційної системи, яка виступає основою обмежень для обміну. Вони складаються з витрат, які проявляються в ході ринкових відносин (Уолліс і Норт, 1986) і тому піддаються вимірюванню, і витрат, які практично не піддаються вимірюванню: час на придбання інформації, стояння в чергах, дача хабарів і т.д., а також втрати від недостатнього нагляду і контролю. Наявність цих невимірюваних витрат ускладнює точну оцінку загальної величини трансакційних витрат, породжуваних певним інститутом» [1, с. 93-94].

Трансакційні витрати сільського господарства пропонуємо визначати через суму трансакційних витрат відповідних підприємств. Для цього пропонуємо до різниці між повною та виробничою собівартістю продукції додавати наступні елементи витрат, які входять до виробничої собівартості: відрахування на соціальні заходи; оплату послуг і робіт, виконаних сторонніми організаціями, та інші матеріальні витрати; інші витрати, включаючи плату за оренду.

На рис. 1 наведені розміри трансакційних витрати у сільському господарстві України, що отримані за відповідними розрахунками.

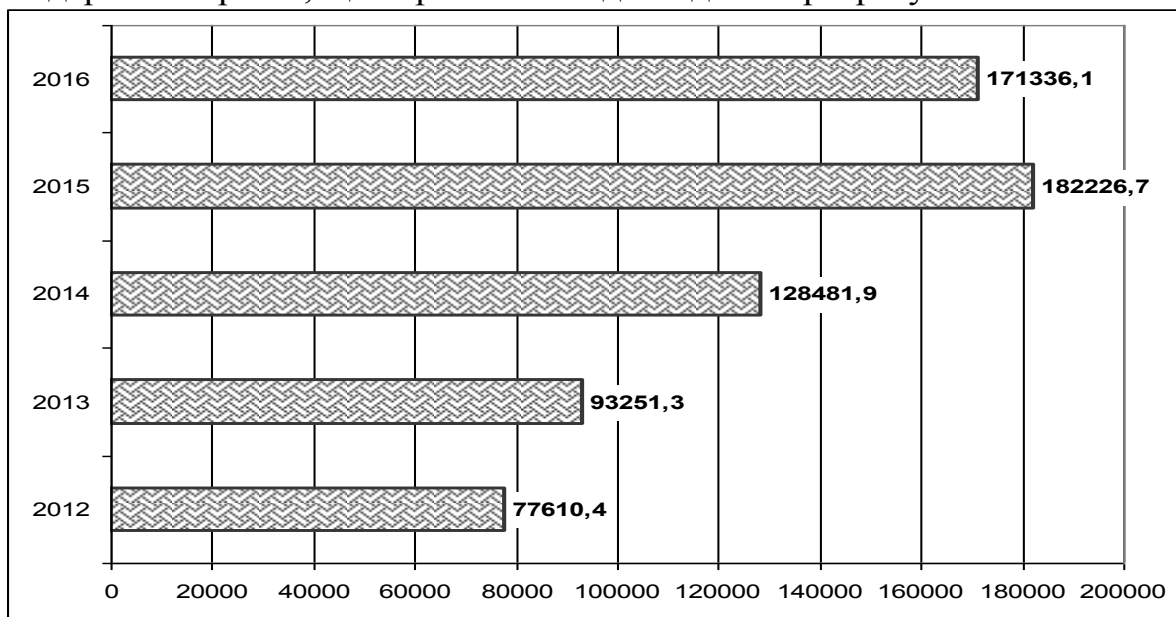

Рис. 1. Трансакційні витрати у сільському господарстві України в 2012-2016 рр., млн. грн.

Джерело: складено автором на основі власних розрахунків

Кореляційно-регресійний аналіз залежності валової доданої вартості (ВДВ) сільського, лісового та рибного господарства від зміни розміру трансакційних витрат сільського господарства України має прямо пропорційний зв'язок:

$$y = 1,4538x - 5094,7; D = 0,902; R = 0,9497.$$

Зростання трансакційних витрат сільського господарства на 1 млн. грн. сприяє збільшенню ВДВ сільського, лісового та рибного господарства в середньому на 1,45 млн. грн. Коефіцієнт кореляції дорівнює 0,9497, що свідчить про наявність тісного, близького до функціонального зв'язку.

За запропонованою методикою нами розраховані трансакційні витрати в окремих сільськогосподарських підприємствах різних організаційно-правових форм господарювання Запорізької області (табл. 1).

Розрахунки свідчать про наявність стійкої тенденції до зростання трансакційних витрат в сільськогосподарських підприємствах Запорізької області, причому їх стрибок спостерігається у 2015 та 2016 роках.

Кореляційно-регресійний аналіз виявив прямо пропорційну залежність між розміром чистого доходу від реалізації продукції сільського господарства і послуг та трансакційними витратами в сільськогосподарських підприємствах Запорізької області.

Таблиця 1

Динаміка розмірів трансакційних витрат в окремих сільськогосподарських підприємствах різних організаційно-правових форм господарювання Запорізької області

Сільськогосподарські підприємства	2012	2013	2014	2015	2016	Середньо-річний темп зростання, %
ДП ДГ «Широке»	5163	6138	6497	6104	14786	130,1
ТОВ «Агрофірма Україна»	7726,9	7200,9	8586,2	11910,3	10646,9	108,3
ФГ «Мрія 1991»	938,5	913,9	947,8	1427,6	1241,9	107,3
ПП «Агротех»	416,2	422,8	421,0	582,5	1138,9	128,6

Джерело: розраховано автором на основі даних Звітів про основні економічні показники роботи сільськогосподарських підприємств (форма №50-сг)

Так, за розрахунками збільшення трансакційних витрат на 1 тис. грн. супроводжується зростанням чистого доходу від реалізації продукції і послуг на 1,2 тис. грн. у ТОВ «Агрофірма Україна», на 1,7 тис. грн. у ПП «Агротех», на 2,4 тис. грн. у ДП ДГ «Широке», та на 2,8 тис. грн. у ФГ «Мрія 1991». Тобто, можна вважати, що в ринкових умовах трансакційні витрати в певних межах сприяють збільшенню вартості товарної продукції, тим самим безпосередньо впливають на ефективність виробництва. Обрані для дослідження підприємства є типовими для Запорізької області, тому отримані висновки можна розповсюджувати на інші підприємства.

Висновки. Інтенсивне зростання кількості зв'язків, відносин, взаємодій і угод супроводжується підвищенням загальних трансакційних витрат. В той же час збільшення до певних меж трансакційних витрат як окремих підприємств,

так і галузі у цілому стимулює їх розвиток, сприяє підвищенню ефективності виробництва.

Перспективами подальших досліджень є пошук факторів, що впливають на ефективність функціонування трансакційного сектору економіки та відповідно знижують трансакційні витрати.

Список літератури

1. Норт Д. Институты, институциональные изменения и функционирование экономики / Д. Норт. [пер. с англ. А. Нестеренко, ред. Б. Мильнера] – М.: Фонд экономической книги «Начала», 1997. – 190 с.;

2. Эггертссон Т. Экономическое поведение и институты / Т. Эггертссон ; [пер. с англ. М. Каждана; науч. ред. пер. А. Нестеренко] – М. : Дело, 2001. – 407 с.

3. Эрроу К. Возможность и пределы рынка как механизма распределения ресурсов / К. Эрроу // THESIS. – 1993. – Вып. 2. – С. 53–68;

4. Marneffe W. Transaction Costs [Electronic resources] / Marneffe W., Bielen S., Vereeck L. // Backhaus J. (eds) Encyclopedia of Law and Economics. Springer. – New York. – 2015. – Access : https://link.springer.com/referenceworkentry/10.1007/978-1-4614-7883-6_484-1